

Samen voor
de jeugd
Thema

SJS

Samenwerkende
Jeugdzorg Specialisten
Midden-Brabant


Fontys

Hogeschool Pedagogiek

WELKOM

'AAN TAFEL'

Programma

9.00-9.20 uur Björn Rommens (Fontys)

9.20-9.40 uur Eefje Strijbosch (Juzt en Fontys)

9.40-10.00 uur Gabrielle Mercera (Koraal)

10.00-10.40 uur Simone van Hedel (Koraal)

10.15-10.30 uur Vragen



Björn Rommens



Eefje Strijbosch



Stil staan bij Leefklimaat

23 januari 2020



Verhaal van een ervaringsdeskundige

Bjorn Rommens



In een leefgroep..

- Invloed van de omgeving op gedrag en opvoedproces (Bronfenbrenner, 1979; Kok, 1997).
- Noodzaak van goede orthopedagogische basiszorg (Knorth, 2005).
- Beleving van de jeugdigen zelf ?!



Wat is leefklimaat

- Verschillende benamingen: o.a. sociaal klimaat, residentieel groepsklimaat, therapeutisch milieu, leefklimaat.
- *De cliëntervaring van de **materiële, sociale en emotionele** omstandigheden in een leef- of behandelgroep, en de interacties tussen die factoren* (Moos, 1975).



Voorzien in basisbehoeften

*“Het residentieel leefklimaat betreft de kwaliteit van de sociale en fysieke omgeving in termen van het voorzien in voldoende en noodzakelijke omstandigheden voor **fysieke en mentale gezondheid, welzijn, contact, en persoonlijke groei** van jeugdigen, met respect voor hun menselijke waardigheid en mensenrechten, alsook hun **persoonlijke autonomie**, gericht op herstel en succesvolle participatie in de maatschappij”.*

(Stams & Van der Helm, 2017)



Zelf Determinatie Theorie

- Verbondenheid
- Competentie
- Autonomie

(Deci & Ryan, 2000; Vansteenkiste & Soenens, 2015)



Open en gesloten klimaat



Open klimaat

Warmte en responsiviteit van groeps werkers, mogelijkheden voor ontwikkeling en groei alsmede voldoende autonomie voor jeugdigen, en een veilige en gestructureerde leefomgeving.



Gesloten klimaat

Machtsverhoudingen in de groep zijn vaak uit balans, jeugdigen zijn afhankelijk en ervaren minder bescherming van de groepsleiding, er is minder onderling respect, meer verveling en de nadruk wordt gelegd op regels en straffen.

Leef/leer/werkklimaat

- Verlies het samenspel van deze factoren niet uit het oog.
- Bijv. werkklimaat kenmerken zoals **goede supervisie, continue opleiding, anti burn-out maatregelen en een goed klinisch leiderschap > gerelateerd aan een positief en veilig leefklimaat** (Leipoldt e.a., 2019).



Leefklimaat en uitkomsten

Positief/open leefklimaat hangt samen met o.a.

- Meer empathisch gedrag
- Meer actieve coping en behandelmotivatie
- Minder reactieve agressie
- Minder weglloopgedrag
- Minder antisociaal gedrag

(zie o.a. Leipoldt e.a., 2019; Eltink e.a., 2020)



Leve de leefgroep

OPINIE JEUGDZORG

Het is tijd voor de campagne 'Leve de leefgroep' om het taboe op leefgroepen te doorbreken

Annemiek Harder pleit voor het investeren in goede leefgroepen. De bijzonder hoogleraar op de Horizonleerstoel wetenschappelijk onderbouwde jeugdzorg en onderwijs aan de Erasmus Universiteit Rotterdam is ervan overtuigd dat dit zich dubbel en dwars zal terugbetalen.

Annemiek Harder 25 oktober 2019, 18:45



Dimensies leefklimaat

- Ondersteuning
- Groei
- Sfeer
- Repressie
- Structuur
- Veiligheid
- Gevoel van rechtvaardigheid

(Van der Helm, 2011; Eltink e.a., 2020)



Leefklimaat meten

- Zie voor een overzicht www.nji.nl
- Adolescenten: (Prison) Group Climate Instrument (Van der Helm, 2011)
- Institutional Repression Questionnaire (De Valk e.a., 2018)
- Kinderen: Group Climate Instrument for Children 4-8 / 8-15 (Strijbosch e.a., 2014, 2017)
- Group Climate Instrument voor LVB doelgroep (Neimeijer e.a., 2019)
- En nog meer in ontwikkeling...



Gabriëlle Mercera & Simone van Hedel



Samen voor
de jeugd
Thema

SJS Samenwerkende
Jeugdzorg Specialisten
Midden-Brabant

Fontys Hogeschool Pedagogiek

Leefklimaat *onderzoek en praktijk*

Koraal

Gabriëlle Mercera, onderzoeker bij Koraal (GMercera@koraal.nl)

Simone van Hedel, regiebehandelaar bij Koraal locatie De Hondenberg (SHedel@koraal.nl)

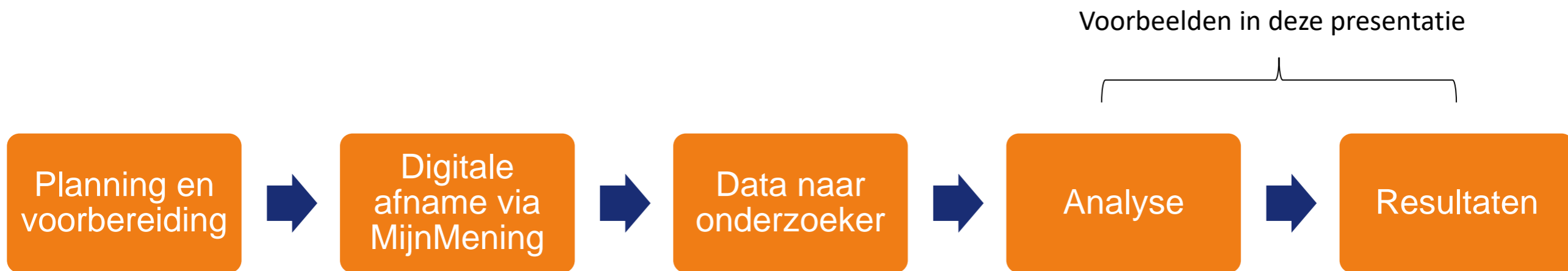
'AAN TAFEL'

Leefklimaat onderzoek bij Koraal

- Koraal
- Doelgroep
- Leef-, Leer- en Werkklimaat-onderzoek
- Vragenlijsten LVB: **GCIC 4-8** en **GCIC 8-15**



Proces onderzoek



Analyses

Locatie totaal + per groep:

- Gemiddelden open en gesloten schaal
- Cohen's D effectgrootte
- Rapportcijfers (jeugdigen, ouders en groepsbegeleiding)
- Resultaten op vraagniveau (open en gesloten schaal)



Analyses

The screenshot shows the SPSS interface with the 'Output' window open. The 'Descriptives' output is displayed, showing the following table:

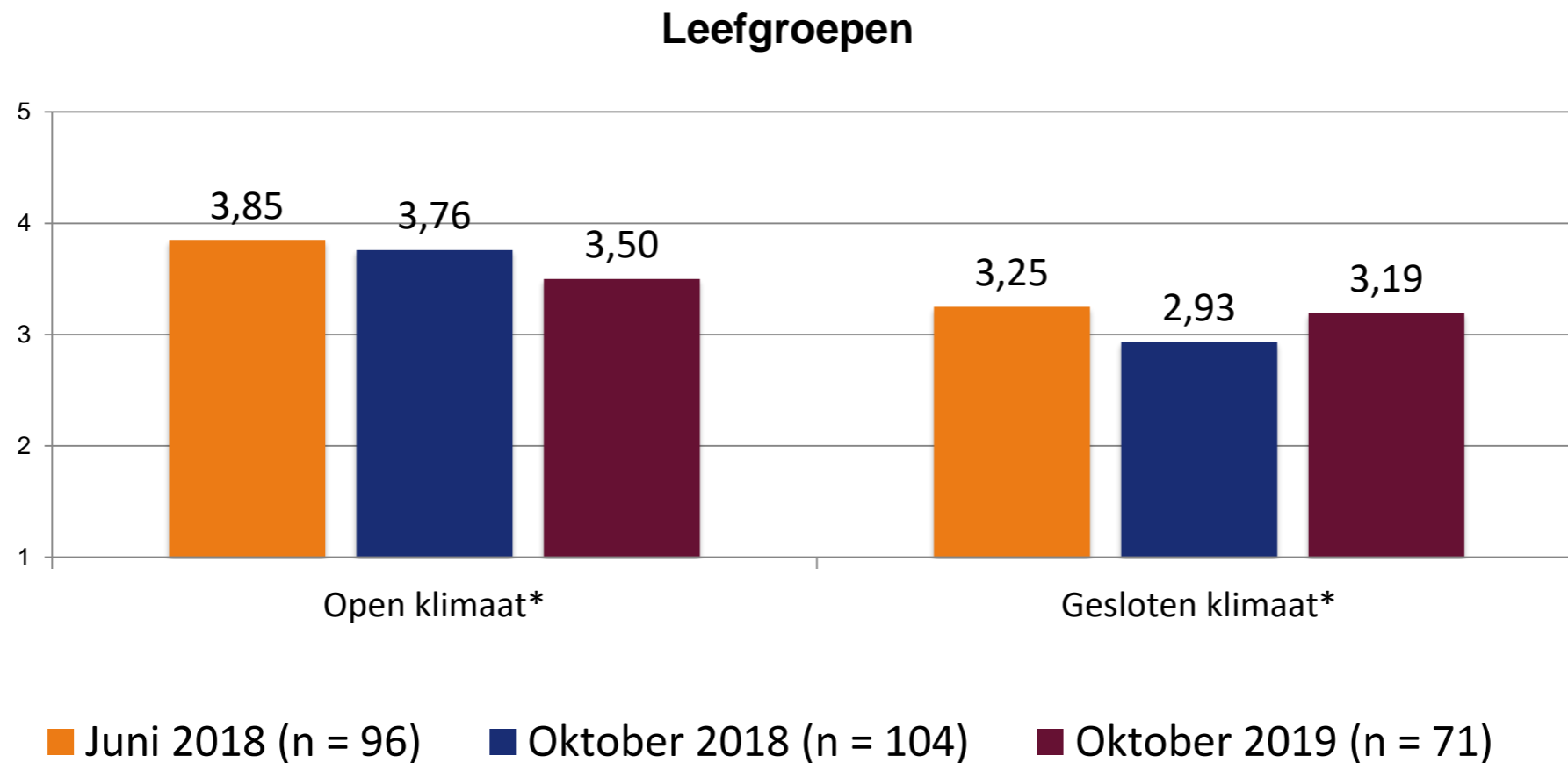
Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
open	15	1,44	5,00	3,7741	1,07227
gesloten	15	1,80	4,20	2,8333	,69505
Valid N (listwise)	15				

Below this table, another 'Descriptives' section is visible, showing the start of a second table titled 'Descriptive Statistics^a' with the same column headers: N, Minimum, Maximum, Mean, and Std. Deviation.



Resultaten (fictieve locatie)

- Open en gesloten schaal



Resultaten (fictieve locatie)

- Resultaten op vraagniveau

Open schaal

	Gemiddelde (1 tot 5)
De groepsbegeleiding is aardig voor mij	4,15
Ik kan naar de groepsbegeleiding toe als ik hulp nodig heb	3,77
De groepsbegeleiding houdt zich aan de afspraken	3,66
De groepsbegeleiding is eerlijk	3,64
Ik heb hier doelen om aan te werken	3,46
Ik vertrouw de groepsbegeleiding	3,42
Er zijn altijd voldoende mensen om mij te helpen op de groep	3,36
De groepsbegeleiding begrijpt mij	3,26
Als ik een klacht heb luisteren ze	2,97

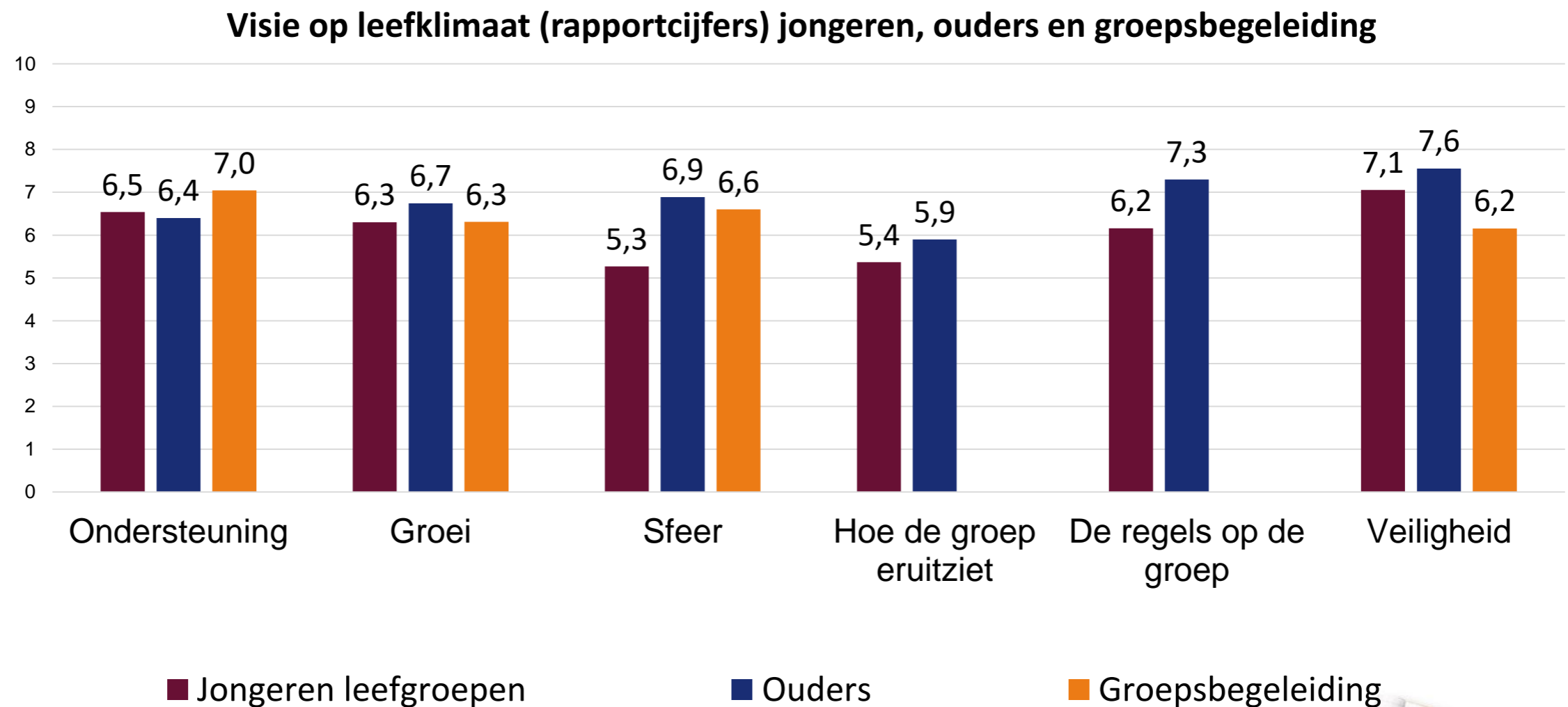
Gesloten schaal (• hoe lager het gemiddelde hoe beter)

Ik kan hier iedereen vertrouwen	2,20
Op de groep vertrouwen de kinderen elkaar	2,72
Het is erg druk op de groep •	3,25
De groepsbegeleiding heeft het vaak te druk om mij te helpen •	2,87
Ik wordt gek van de drukte op de groep •	3,55



Resultaten (fictieve locatie)

- Visie op leefklimaat (rapportcijfers)



Resultaten → Praktijk

- Factsheets
- Posters
- Presentaties
- Uitdagingen in het onderzoek
- Vervolg Simone



In de praktijk

- Jongerenvergadering
- Teamvergadering



Voorbeelden die naar voren komen

- Aankleding ruimte
- Gezamenlijke groepsregels
- Activiteiten ondernemen
- Sfeer
- Sociale druk
- Betrokken worden bij het proces



A top-down view of a white coffee cup filled with a frothy beverage, sitting on a light blue fringed placemat. Next to it is a white plate with several golden-brown croissants, some whole and some cut open to reveal a filling. The entire scene is set on a light-colored wooden table.

Vragen?

Samen voor
de jeugd
Thema

SJS

Samenwerkende
Jeugdzorg Specialisten
Midden-Brabant



Fontys

Hogeschool Pedagogiek

TOT ZIENS!

'AAN TAFEL'